

สรุปผลการตรวจประเมินความพอเพียง
หน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม
(Hemodialysis; HD)
สำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (ESRD)
จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี และ ตราด

กลุ่มขับเคลื่อนและกำกับติดตามระบบหลักประกันสุขภาพ
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 6 ระยอง

ผล การวิเคราะห์ความพอเพียงหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) เทียบกับคาดประมาณจำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ใน 5 ปี ข้างหน้า (ปี 2566- 2570)

จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด	จำนวนผู้ป่วย HD	จำนวนหน่วยบริการ HD	จำนวนเครื่อง Chronic HD	อัตราส่วนจำนวนผู้ป่วย HD ต่อเครื่อง HD	จำนวนสูงสุดที่ได้รับจากการคำนวณ (คนต่อสัปดาห์) คิดที่ 3 รอบ/วัน, สัปดาห์ละ 3 รอบ	ส่วนต่างจำนวนสูงสุดจากการคำนวณ	จำนวนผู้ป่วยรายใหม่จากพยากรณ์ ณ 30 ก.ย. 2566	ผู้ป่วยที่สามารถรับเพิ่มได้/สัปดาห์ (จำนวนคน) จากผลสำรวจ	ส่วนขาด (คน)	จำนวนเครื่องที่ต้องใช้ (เฉลี่ยสร้างได้วันละ 3 รอบ/สร้าง 3 ครั้งต่อสัปดาห์)	จำนวนหน่วย/จำนวนเครื่องที่เพิ่มขึ้น (6 เดือน) 31 มีค 66
	A	B	C	D	E(B/D)	F(D*7)	G(F-B)	H	I	J(H-I)	K(J/7)	L
สมุทรปราการ	1,701	1,473	31	417	3.53	2,919	1,446	472	383	89	12.71	0/28
ฉะเชิงเทรา	1,036	683	10	113	6.04	791	108	193	23	170	24.28	0/49
ปราจีนบุรี	497	307	8	84	3.65	588	281	122	108	14	2.00	0/0
สระแก้ว	646	302	4	56	5.39	392	90	170	14	156	22.28	**0/8
ชลบุรี	2,055	1,618	25	342	4.73	2,394	776	399	104	295	42.14	5/138
ระยอง	970	792	12	163	4.86	1,141	349	282	286	-4	-0.57	0/37
จันทบุรี	746	579	5	65	8.91	455	- 124	185	6	179	25.57	**0/4
ตราด	197	92	2	27	3.41	189	97	30	4	26	3.71	0/0
รวม	7,848	5,846	97	1,267	5.06	8,869	3,023	1,853	928	925	132.12	5/264

FORECAST LINEAR, Exponential, Logarithmic, Polynomial, Power ด้วยโปรแกรม Microsoft excel

- ❑ แผนกำกับติดตามคุณภาพ มาตรฐาน และการตรวจประเมินความพึงพอใจของหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จังหวัดจันทบุรี ปีงบประมาณ 2566

ลำดับ	วันที่	หน่วย HD		ทีมตรวจเยี่ยม
		เช้า (09.00 – 12.00 น.)	บ่าย (13.00 – 16.30 น.)	
1	18 กรกฎาคม 2566	โรงพยาบาลชุมชนขลุง	โรงพยาบาลศูนย์พระปกเกล้า	สปสช. เขต 6 ระยอง และ สสจ. จันทบุรี
2	19 กรกฎาคม 2566	คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรม อายุรศาสตร์โรคไตพระยีน	สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมออรอนงค์	สปสช. เขต 6 ระยอง และ สสจ. จันทบุรี
3	20 กรกฎาคม 2566	โรงพยาบาลสิริเวช		ผดช. สปสช. ส่วนกลาง, สปสช. เขต 6 ระยอง และ สสจ. จันทบุรี
4	21 กรกฎาคม 2566	โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี		ผดช. สปสช. ส่วนกลาง, สปสช. เขต 6 ระยอง และ สสจ. จันทบุรี

การประเมินความพอเพียงสำหรับการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis; HD) ในกลุ่มผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง (ESRD)

ประเด็นการประเมิน

1. ความเพียงพอของจำนวนหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD)
2. ความเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Nephrologist พยาบาล ผู้เชี่ยวชาญไตเทียม HD nurse
3. ความเพียงพอของการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Adequacy of dialysis)
4. ค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (% Hct)
5. ค่า eGFR ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก

ประเด็นการประเมิน

1. ความเพียงพอของจำนวนหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD)
2. ความเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Nephrologist พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม HD nurse

□ หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โรงพยาบาลขลุง

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	1		/
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	1	/	
HD Nurse	2	/	
RN	1	/	
รวมบุคลากรพยาบาล HD		3	

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย) E
A	B	C	D=A*B*C	E
4	1	5	20	6 (UCS)

หมายเหตุ: จำนวนผู้ป่วย CAPD 9 ราย (ลงทะเบียนรับบริการที่ รพ. พระปกเกล้า)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	3	50
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	3	50
รวม	6	100

ข้อค้นพบ

1. จำนวนเตียง HD ที่เพิ่มได้ 2 เตียง ตามที่ขออนุญาต จาก ตรด.
2. มีผู้ป่วย HD ในพื้นที่รอคิวเข้ารับบริการ จำนวน 15 ราย แต่โรงพยาบาลไม่สามารถรับได้ เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ
3. ให้บริการ HD ได้ไม่เต็มตามศักยภาพ เนื่องจาก จำนวนบุคลากรพยาบาลไตเทียมไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุให้ไม่สามารถเพิ่มจำนวนเตียงหรือขยายจำนวนรอบต่อวันได้

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

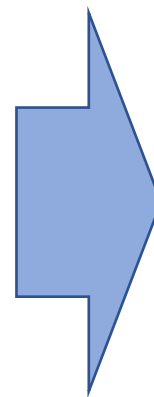
1. จัดทำแผนความต้องการบุคลากรและแผนพัฒนาบุคลากรด้านไตเทียม เสนอต่อฝ่ายพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จันทบุรี

หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โรงพยาบาลพระปกเกล้า

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	2	/	
PD Nurse	2	/	
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	4	/	
HD Nurse	2	/	
RN	2	/	
รวมบุคลากรพยาบาล HD		6	

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD A	จำนวนรอบ/วัน B	จำนวนวัน/สัปดาห์ C	จำนวนรอบ/สัปดาห์ D=A*B*C	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย) E
14	3	5	210	26 (UCS ~ 8-9 ราย)

- หมายเหตุ:**
1. จำนวนผู้ป่วย CAPD 81 ราย
  2. จำนวนผู้ป่วย APD 19 ราย

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	9	34.62
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	17	65.38
รวม	26	100

ข้อค้นพบ

1. รับเฉพาะผู้ป่วย Acute Kidney Injury จึงทำให้มีผู้ป่วย Chronic ค่อนข้างน้อย
2. ผู้ป่วย Chronic HD จะส่งต่อไปยังหน่วยบริการ HD นอกโรงพยาบาล
3. ไม่สามารถรับผู้ป่วยเพิ่มได้ ด้วยข้อจำกัดด้านเตียง HD และบุคลากร
4. พบผู้ป่วยมีค่า eGFR แรกรับมากกว่า 6 มล./นาที่/1.73 ตร. ม. บางส่วน เนื่องจากมีภาวะอื่น ๆ ร่วมด้วย และส่วนใหญ่ได้รับการทำ HD ครั้งแรกที่ รพ. เอกชน แล้วส่งมาลงทะเบียนที่ รพ. ภาครัฐ
5. พบการส่งต่อเพื่อ Re-admit ด้วยภาวะ Volume overload และการติดเชื้อของสายฟอกเลือด (Catheter related-sepsis) มากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ส่งต่อมาจากคลินิก HD เอกชน มากกว่า รพ. เอกชน

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

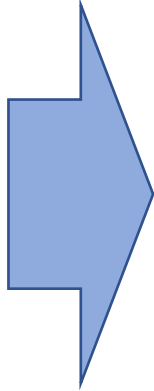
1. ระยะสั้น: เพิ่มจำนวนรอบต่อวัน ต่อสัปดาห์
2. ระยะกลาง: เพิ่ม Station โดยการ Outsource เอกชน ดำเนินการ
3. ระยะยาว: หากไม่สามารถจัดหาเอกชนได้ รพ. จะดำเนินการเอง โดยขยายเป็น 30 เตียง

□ หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคไตพระยีน (Outsource ราชวัตรไตเทียม)

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	3	1	2
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	1	1	
HD Nurse	7	3	4
RN	-	-	-
รวมบุคลากรพยาบาล HD		8	

ข้อค้นพบ

1. มีศักยภาพในการรับผู้ป่วยเพิ่ม แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สสจ. จันทบุรี ไม่อนุญาตให้เพิ่มรอบในวันจันทร์ – ศุกร์ จาก 2 รอบ เป็น 3 รอบต่อวัน (เปลี่ยนชื่อคลินิก หาแพทย์ประจำช่วงวัน จ - ศ)
2. กรณีแพทย์เห็นว่าผู้ป่วยต้องได้รับ EPO มากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ (ค่า Hct ไม่เพิ่มขึ้น) ผู้ป่วยจำเป็นต้องจ่ายยาเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ
3. พบผู้ป่วยมีภาวะ Volume overload และ Hyperkalemia หลังเข้ารับการฟอกเลือดบางส่วน
4. กรณีผู้ป่วยที่มีค่า Kt/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และจำเป็นต้องเพิ่มรอบในการฟอกเลือด พบว่าผู้ป่วยไม่สามารถเดินทางมาได้ เนื่องจากระยะทางไกล ไม่มีญาติมาส่ง และไม่มีเงินค่าเช่ารถ

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย) E
A	B	C	D=A*B*C	
10	จ-ศ 2 ส-อ 3	7	160	48 (UCS 39 ราย)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	6	12.50
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	42	87.50
รวม	48	100

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

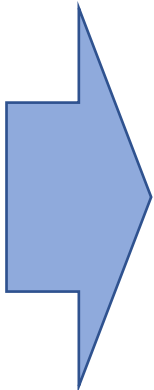
1. ประสานกลุ่มงานประกันฯ สสจ. จันทบุรี หรือกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคในการแก้ปัญหาการเพิ่มรอบการให้บริการของคลินิกฯ
2. จัดทำข้อเสนอการเพิ่มสิทธิประโยชน์ EPO จาก 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็น 3 หรือ 6 ครั้งต่อสัปดาห์เหมือนผู้ป่วยสิทธิกรมบัญชีกลาง สำหรับผู้ป่วย HD สิทธิ UC ที่มีค่า Hct $\leq 30\%$
3. ประสานกลุ่มจังหวัด สปสช. เขต ประสาน อปท. ในการจัดทำโครงการรับส่งผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

□ หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมอรอนงค์ (Outsource ราชพฤกษ์คลินิกเวชกรรม)

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	2		2
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	5	3	2
HD Nurse	8	6	2
RN	3	3	
รวมบุคลากรพยาบาล HD	13	9	4

ข้อค้นพบ

1. ผู้ป่วยสิทธิ UCS ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ คิดเป็น 2 ใน 3 จากผู้ป่วยสิทธิ UCS ทั้งหมด
2. พบผู้ป่วยสิทธิ UCS ที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่า KT/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (< 1.8) จำนวน 127 ราย คิดเป็น ร้อยละ 66.49
3. ผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ และมีค่า KT/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (< 1.8) พบมีปัญหาเรื่องการเดินทาง บ้านอยู่ไกล ไม่มีญาติรับ-ส่ง หรือไม่มีเงินค่าเช่ารถ
4. พบมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่าง (Extra billing) สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดในแต่ละครั้ง
5. พบผู้ป่วยมีภาวะ Volume overload และติดเชื้อที่สายฟอกเลือด (Catheter related-sepsis) ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการ Re-admit ที่ รพ. พระปกเกล้า

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย)
A	B	C	D=A*B*C	E
36	จ-ส 4 อ 3	7	972	370 (UCS 271 ราย)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	191	70.48
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	80	29.52
รวม	271*	100

*หมายเหตุ: เฉพาะสิทธิ UCS

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มการฟอกเลือดจาก 2 ครั้ง/สัปดาห์ เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ โดยหน่วยบริการมีศักยภาพสามารถรองรับได้
2. ประสานกลุ่มจังหวัด สปสช. เขต ประสาน อปท. ในการจัดทำโครงการรับส่งผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
3. หากหน่วยบริการไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่างจากผู้ป่วย

□ หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โรงพยาบาลสิริเวช
 - Station 1 รพ. ดำเนินการเอง - Station 2 Outsource ราชวัตรไตเทียม

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	3/3	1/-	2/3
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	3/6	3/1	-/5
HD Nurse	1/5	1/2	-/3
RN	-/2	-/-	-/2
รวมบุคลากรพยาบาล HD	4/11	4/3	-/8

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย)
A	B	C	D=A*B*C	E
10/12	3/3	7/6	210/216	122/76 (UCS 35/20 ราย)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	32	62.75
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	19	37.25
รวม	51*	100

*หมายเหตุ: เฉพาะสิทธิ UCS

KT planning จำนวน 9 ราย

ข้อค้นพบ

1. พบผู้ป่วยสิทธิ UCS ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ ประมาณ 2 ใน 3 จากผู้ป่วยสิทธิ UCS ทั้งหมด
2. พบผู้ป่วยสิทธิ UCS ที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่า KT/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (< 1.8) จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 25
3. พบมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่าง (Extra billing) สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดในอัตรา 500 บาทต่อครั้ง (ค่าเวชภัณฑ์)
4. ไม่พบเอกสารแสดงค่า eGFR แรกรับ สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มการฟอกเลือดจาก 2 ครั้ง/สัปดาห์ เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ โดยหน่วยบริการมีศักยภาพสามารถรองรับได้ (หรือเพิ่ม Blood flow rate หรือเปลี่ยน Dialyzer ให้ตัวใหญ่ขึ้น)
2. ประสานกลุ่มจังหวัด สปสช. เขต ประสาน อปท. ในการจัดทำโครงการรับส่งผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง กรณีที่ผู้ป่วยมีปัญหาเรื่องการเดินทาง
3. แจ้งหน่วยบริการให้ยกเลิกการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่างจากผู้ป่วย พร้อมกำหนด Time line (อ. สาวิตรี เมฆพิฑกุลไพโรจน์)
4. หน่วยบริการควรจัดเก็บเอกสารแรกรับที่แสดงค่า eGFR กรณีเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องล้างไตครั้งแรกตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2565
5. ขยายเตียงฟอกเลือดเพิ่มขึ้น 2 เตียงภายในเดือน สิงหาคม 2566

□ หน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โรงพยาบาลกรุงเทพ – จันทบุรี (Outsource ราชวัตรไตเทียม)

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	4	2	2
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	6	4	2
HD Nurse	4	2	2
RN	2	2	-
รวมบุคลากรพยาบาล HD	10	6	4

ศักยภาพบริการ

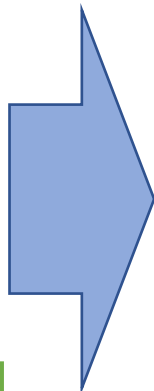
จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย)
A	B	C	D=A*B*C	E
15	3	7	315	91 (UCS 36 ราย)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	14	41.18
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	20	58.82
รวม	34*	100

*หมายเหตุ: เฉพาะสิทธิ UCS

KT planning จำนวน 7 ราย

ข้อค้นพบ

1. พบผู้ป่วยสิทธิ UCS ที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่า KT/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (< 1.8) จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.14
2. พบมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่าง (Extra billing) สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดในอัตรา 500 บาทต่อครั้ง (ค่าเวชภัณฑ์)
3. ไม่พบเอกสารแสดงค่า eGFR แรกรับ สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มการฟอกเลือดจาก 2 ครั้ง/สัปดาห์ เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ โดยหน่วยบริการมีศักยภาพสามารถรองรับได้
2. ประสานกลุ่มจังหวัด สปสช. เขต ประสาน อปท. ในการจัดทำโครงการรับส่งผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง กรณีที่ผู้ป่วยมีปัญหาเรื่องการเดินทาง
3. แจ้งหน่วยบริการให้ยกเลิกการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่างจากผู้ป่วย พร้อมกำหนด Time line (อ. สาวิตรี เมฆพิกุลไพโรจน์)
4. หน่วยบริการควรจัดเก็บเอกสารแรกรับที่แสดงค่า eGFR กรณีเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องล้างไตครั้งแรกตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2565

การตรวจประเมินหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 24 – 25 กรกฎาคม 2566 (บริษัทราชพฤกษ์ไตเทียม จำกัด)

ลำดับ	หน่วยบริการ	ข้อมูลทั่วไป						หมายเหตุ
		จำนวนเตียง (เตียง)	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์ (วัน)	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD ทั้งหมด (ราย)	จำนวนผู้ป่วย HD สิทธิ UCS (ราย)	
1	ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม	14	จ อ พ ศ ส - 4 พฤษ์สบดี - 3	6	322	120	60 (50%)	รับผู้ป่วยจาก รพ. บ้านบึง
2	ราชพฤกษ์พัทยาคลินิกเวชกรรม	12	จ-ส - 3	6	216	85	81 (95.23%)	รับผู้ป่วยจาก รพ. บางละมุง
3	ราชพฤกษ์พลุดาหลวงคลินิกเวชกรรม	20	จ-ส - 3	6	360	110	71 (64.55%)	รับผู้ป่วยจาก รพ. บางละมุง และ รพ. สัตหีบ
รวม		46	-	6	898	315	212 (67.30%)	-

ขยายเพิ่มได้อีก 27
เตียง

ขยายเพิ่มได้อีก 11
เตียง

ได้รับอนุญาตจาก
ตรด. ที่ 4 รอบ/วัน

ลำดับ	หน่วยบริการ	ข้อมูลผลงานบริการ				หมายเหตุ
		จำนวนครั้ง/สัปดาห์		Adequacy of dialysis (Kt/V)(ราย)		
		2 ครั้ง/สัปดาห์ (ราย)	3 ครั้ง/สัปดาห์ (ราย)	< 1.8	< 1.2	
1	ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม	39	21	20 (51.28%)	4 (19.05%)	
2	ราชพฤกษ์พัทยาคลินิกเวชกรรม	45	8	34 (75.56%)	3 (8.82%)	
3	ราชพฤกษ์พลุดาหลวงคลินิกเวชกรรม	-	-	-	-	
รวม		84	29	54 (64.29%)	7 (24.14%)	

สรุปผลการตรวจประเมินการตรวจประเมินหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้าน บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จังหวัดชลบุรี

1. หน่วยบริการ HD ทั้ง 3 หน่วยให้บริการผู้ป่วยสิทธิ UCS เป็นหลัก และมีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับผู้ป่วยในปัจจุบัน รวมถึงขยายเพิ่มเติมหรือจำนวนรอบในอนาคต
2. สัดส่วนผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 ครั้ง/สัปดาห์ สูงกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ และมีค่า Kt2V ต่ำกว่ามาตรฐาน (< 1.8) ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (64.29%)
3. พบผู้ป่วย on Double Lumen Catheter (DLC) และ Perm cath ในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง
4. พบผู้ป่วย Re-admit ด้วยภาวะ Volume overload และ Hyperkalemia จำนวนเล็กน้อยต่อเดือน
5. ผู้ป่วยที่มีค่า %Hct ต่ำกว่าเกณฑ์ จะได้รับการฉีด EPO เพิ่มอีกหนึ่งเข็ม เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ โดยผู้ป่วยต้องเสียเงินเองจำนวน 250 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ป่วย
6. การตรวจทางห้องปฏิบัติการทุก 3 เดือน ผู้ป่วยจะได้รับการส่งต่อกลับไปยังหน่วยบริการภาครัฐที่ลงทะเบียนไว้
7. เทศบาล/อปท. มีการจัดบริการรับ-ส่งผู้ป่วย ที่มีปัญหาเรื่องการเดินทาง อย่างน้อยอาทิตย์ละ 2 ครั้ง/สัปดาห์
8. ไม่พบการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ยกเว้นค่ายา EPO ที่ผู้ป่วยสมัครใจซื้อเอง

การตรวจประเมินหน่วยบริการที่รับบริการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จังหวัดตราด วันที่ 28 สิงหาคม 2566 (โรงพยาบาลตราด)

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	2	2	-
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	4	4	-
HD Nurse	-	-	-
RN	1	1 (รอเรียน)	-
รวมบุคลากรพยาบาล HD	4	4	-

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย)
A	B	C	D=A*B*C	E
12 (ICU 3 เตียง)	จ อ พ ก ศ 2 พ ฐ 1	5	108	28 (UCS 15 ราย)

หมายเหตุ: 1. จำนวนผู้ป่วย CAPD 57 ราย
2. จำนวนผู้ป่วย APD 5 ราย (CSMBS)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	11	64.71
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	6	35.29
รวม	17*	100

* หมายเหตุ: เฉพาะสิทธิ UCS

KT planning จำนวน 5 ราย

ข้อค้นพบ

1. พยาบาล 1 ทีม ให้บริการดูแลทั้งผู้ป่วย HD และ PD
2. ศัลยแพทย์ทั่วไปให้บริการทำ Perm cath ด้วยตนเอง
3. รับ Refer back กรณีมีภาวะแทรกซ้อน เช่น Volume overload, Hyperkalemia และ Sepsis จาก รพ. กรุงเทพ-ตราด ค่อนข้างมากต่อเดือน ส่งผลให้รับผู้ป่วยรายใหม่ได้ไม่มาก
4. พบผู้ป่วยรายใหม่อายุมากกว่า 75 ปี ทำ HD ค่อนข้างมาก หลัง 1 ต.ค. 2565
5. ไม่พบการให้ EPO 3 ครั้ง/สัปดาห์ กรณีค่า %Hct ไม่ขึ้น แต่แพทย์จะสั่งให้เลือดแทน
6. พบผู้ป่วยทำ CRRT 2 ระบบ ระหว่าง HD และ CAPD (Temp HD) หลายราย
7. พบผู้ป่วยมีค่า eGFR แรกรับมากกว่า 6 มล./นาที/1.73 ตร. ม. บางส่วน

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

1. จัดทำแผนเพิ่มอัตรากำลังพยาบาลเพื่อแยกทีมในการให้บริการผู้ป่วย HD และ PD เพื่อให้สามารถขยายศักยภาพของ HD ได้เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการ Share decision making สำหรับผู้ป่วยรายใหม่ที่อายุมากกว่า 75 ปี เพื่อชักนำเข้าสู่การดูแลรักษาแบบ Palliative care

การตรวจประเมินหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จังหวัดตราด วันที่ 28 สิงหาคม 2566 (โรงพยาบาลกรุงเทพ-ตราด) Outsource บ. Nephron ตราด

บุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	Full time	Part time
อายุรแพทย์โรคไต	2	-	2
พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม	4	2	2
HD Nurse	2	2	-
RN	1	1	-
รวมบุคลากรพยาบาล HD	6	4	2

ศักยภาพบริการ

จำนวนเตียง HD	จำนวนรอบ/วัน	จำนวนวัน/สัปดาห์	จำนวนรอบ/สัปดาห์	จำนวนผู้ป่วย HD (ราย)
A	B	C	D=A*B*C	E
14	จ อ ศ ส 3 พุธ พฤหัส 1	6	196	97 (UCS 35 ราย)

สัดส่วนการฟอกเลือดที่ 2 ครั้ง และ 3 ครั้ง/สัปดาห์

จำนวนครั้ง/สัปดาห์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 2 ครั้ง/สัปดาห์	28	82.35
- 3 ครั้ง/สัปดาห์	6	17.65
รวม	34*	100

*หมายเหตุ: เฉพาะสิทธิ UCS

KT planning จำนวน 5 ราย

ข้อค้นพบ

1. ผู้ป่วย HD เกือบทั้งหมดได้รับการฟอกเลือดครั้งแรกมาจาก รพ. ตราด
2. มีการ Refer ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนกลับไป admit ที่ รพ. ตราด
3. กรณีแพทย์เห็นว่าผู้ป่วยต้องได้รับ EPO มากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ (ค่า Hct ไม่เพิ่มขึ้น) ผู้ป่วยจำเป็นต้องจ่ายเงินซื้อยาเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ (380 บาท/เข็ม)
4. พบผู้ป่วยมีค่า eGFR แรกรับมากกว่า 6 มล./นาที/1.73 ตร. ม. บางส่วน
5. ไม่พบเอกสารแสดงค่า eGFR แรกรับ สำหรับการเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก
6. อบต. บ่อไร่ และคลองใหญ่ มีบริการจัดรถรับ-ส่ง ผู้ป่วยมารับบริการฟอกเลือดที่ รพ.
7. ผู้ป่วยสิทธิ UCS ส่วนใหญ่ได้รับการทำเส้นแบบถาวรแล้ว (AVF/AVG 23 ราย) มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ยังเป็นเส้นฟอกเลือดแบบกึ่งถาวร (Perm cath 11 ราย) และชั่วคราว (DLC 1 ราย)

ประเด็นการพัฒนา/ข้อเสนอแนะ

1. มีแผนจะเปิดหน่วย HD นอก รพ. ภายใต้การ Outsource ของ บ. Nephron ส่วนหน่วย HD ใน รพ. จะขออนุญาตจาก ตรด. เพิ่มจำนวนรอบการให้บริการจากเดิม 2-3 รอบต่อวัน เป็น 4 รอบต่อวัน
2. หน่วยบริการควรจัดเก็บเอกสารแรกรับที่แสดงค่า eGFR กรณีเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องล้างไตครั้งแรกตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2565

สรุปผลการตรวจประเมินการตรวจประเมินหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้าน บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) จังหวัดตราด

1. หน่วยบริการ HD ทั้ง 2 หน่วย มีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับผู้ป่วยในปัจจุบัน รวมถึงเพิ่มจำนวนรอบและจำนวนหน่วย HD ในอนาคต
2. สัดส่วนผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 ครั้ง/สัปดาห์ สูงกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ โดยมีค่า Kt/V ต่ำกว่ามาตรฐาน (< 1.8) เพียง 11 ราย (21.57%) จาก 51 ราย (สิทธิ UCS)
3. ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีค่า %Hct ค่อนข้างต่ำ และจำเป็นต้องได้รับ EPO 2 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือได้รับการให้เลือด
4. พบอัตรา Re-admit ค่อนข้างสูงใน รพ. ตราด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่ส่งต่อมาจาก รพ. กรุงเทพ-ตราด
5. ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะได้รับการส่งต่อกลับไปยัง รพ. ตราด เพื่อเข้ารับการตรวจทางห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานทุก 3 เดือน
6. เทศบาล/อปท. มีการจัดบริการรถรับ-ส่งผู้ป่วย ที่มีปัญหาเรื่องการเดินทาง เพื่อมารับบริการฟอกเลือดที่ รพ. กรุงเทพ-ตราด
7. ไม่พบการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ยกเว้นค่ายา EPO ที่ผู้ป่วยสมัครใจซื้อเอง

ประเด็นการประเมิน

3. ความเพียงพอของการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Adequacy of dialysis: Kt/V)
4. ค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (% Hct)

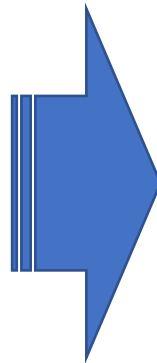
ความเพียงพอของการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Adequacy of dialysis)

แนวทางการประเมิน

ประเมินจากการส่งตรวจ Adequacy of dialysis ได้แก่ **Kt/V** อย่างน้อยทุก 3 เดือน

- ❑ กรณีได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ ต้องมีค่า Kt/V มากกว่าหรือเท่ากับ **1.8**
- ❑ กรณีได้รับการฟอกเลือด 3 ครั้ง/สัปดาห์ ต้องมีค่า Kt/V มากกว่าหรือเท่ากับ **1.2**

ที่มา: สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

❑ เก็บข้อมูลค่า **Kt/V** ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายครั้งล่าสุดจากหน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1. โรงพยาบาลชลง
2. โรงพยาบาลพระปกเกล้า
3. คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคไตพระยีน (Outsource ราชวัตรไตเทียม)
4. สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมอรอนงค์ (Outsource ราชพฤกษ์คลินิกเวชกรรม)
5. โรงพยาบาลสิริเวช (Outsource ราชวัตรไตเทียม Station 2)
6. โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี (Outsource ราชวัตรไตเทียม)
7. ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม
8. ราชพฤกษ์พญาคลินิกเวชกรรม
9. ราชพฤกษ์พลุดาหลวงคลินิกเวชกรรม

ความเพียงพอของการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Adequacy of dialysis: Kt/V)

ลำดับ	หน่วยบริการ	จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังทั้งหมด (ราย)	ล้างไต 2 ครั้ง/สัปดาห์				ล้างไต 3 ครั้ง/สัปดาห์			
			จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง (ราย)	ร้อยละ	ค่า Kt/V		จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง (ราย)	ร้อยละ	ค่า Kt/V	
					น้อยกว่า 1.8 (ราย)	ร้อยละ			น้อยกว่า 1.2 (ราย)	ร้อยละ
1	โรงพยาบาลชลง	6	3	50.00	2	66.67	3	50.00	0	0
2	โรงพยาบาลพระปกเกล้า	26	9	34.62	0	0.00	17	65.38	0	0.00
3	คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคไตพระยีน	48	6	12.5	0	0.00	42	87.50	0	0.00
4	สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมอรอนงค์	271	191	70.48	127	66.49	80	29.52	11	13.75
5	โรงพยาบาลสิริเวช	51	32	62.75	8	25.00	19	37.25	3	15.79
6	โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี	34	14	41.18	8	57.14	20	58.82	1	5.00
7	ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม	61	39	63.93	20	51.28	22	36.07	4	18.18
8	ราชพฤกษ์พื้ทยาคลินิกเวชกรรม	54	46	85.19	35	76.09	8	14.81	3	37.50
9	ราชพฤกษ์พลูดาวหลวงคลินิกเวชกรรม	71	30	42.25	16	53.33	41	57.75	2	4.88
รวม		622	370	59.49	216	58.38	252	40.51	24	9.52

สรุป

3. ความเพียงพอของการให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Adequacy of dialysis: Kt/V) จากจำนวนหน่วยบริการ HD ทั้งหมด 9 หน่วย พบว่า

- สัดส่วนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ สูงกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์ เป็นไปตามแนวทางการให้บริการดูแลรักษา ซึ่งหากพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือด 2 ครั้ง/สัปดาห์ มีค่า Kt/V ต่ำกว่ามาตรฐาน ก็จะมีการปรับเป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ ในภายหลัง
- จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่มีค่า Kt/V ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (> 1.8) คิดเป็น 2 ใน 3 ของจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 2 ครั้ง/สัปดาห์ โดยพบในหน่วยบริการ HD ที่เป็นเอกชน หรือโรงพยาบาลเอกชนที่มี Outsource ดำเนินการ (มีสัดส่วนจำนวนผู้ป่วยมากกว่าหน่วยบริการภาครัฐ)
- หน่วยบริการ HD เหล่านี้ยังมีศักยภาพสำหรับรองรับการเพิ่มรอบจาก 2 ครั้ง/สัปดาห์ เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ แต่ผู้ป่วยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการเข้าถึงบริการ เนื่องจากอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ไม่มีญาติมาส่ง หรือไม่มีเงินค่าเดินทาง (ค่าเช่ารถ)

ค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (%Hct)

แนวทางการประเมิน

ประเมินจากการส่งตรวจระดับความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (Hct) อย่างน้อยทุก 3 เดือน โดยแบ่งระดับ Hct ดังนี้

- ❑ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 29.9%
- ❑ 30% - 32.9% } EPO 4,000 units x 2 ครั้ง/สัปดาห์
- ❑ 33% - 35.9% → EPO 4,000 units x 1 ครั้ง/สัปดาห์
- ❑ มากกว่าหรือเท่ากับ 36%

ที่มา: ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯ

❑ เก็บข้อมูลค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (Hct) ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายครั้งล่าสุดจากหน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1. โรงพยาบาลชลง
2. โรงพยาบาลพระปกเกล้า
3. คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคไตพระยีน (Outsource ราชวัตรไตเทียม)
4. สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมอรอนงค์ (Outsource ราชพฤกษ์คลินิกเวชกรรม)
5. โรงพยาบาลสิริเวช (Outsource ราชวัตรไตเทียม Station 2)
6. โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี (Outsource ราชวัตรไตเทียม)
7. ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม
8. ราชพฤกษ์พญาคลินิกเวชกรรม
9. ราชพฤกษ์พลูตาหลวงคลินิกเวชกรรม

ระดับความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (%Hct)

ลำดับ	หน่วยบริการ	จำนวนผู้ป่วย ไตวายเรื้อรัง ทั้งหมด (ราย)	ระดับความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (%Hct)							
			น้อยกว่าหรือเท่ากับ 29.9%		30% - 32.9%		33% - 35.9%		มากกว่าหรือเท่ากับ 36%	
			จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	โรงพยาบาลชลง	6	2	33.33	1	16.67	2	33.33	1	16.67
2	โรงพยาบาลพระปกเกล้า	26	6	23.08	6	23.08	6	23.08	8	30.77
3	คลินิกเฉพาะทางด้านเวชกรรมอายุรศาสตร์โรคไตพระยีน	48	12	25.00	30	62.50	4	8.33	2	4.17
4	สหคลินิกหมอวีระศักดิ์-หมอออรอนงค์	297	202	68.01	61	20.54	22	7.41	12	4.04
5	โรงพยาบาลสิริเวช	18	3	16.67	7	38.89	3	16.67	5	27.78
6	โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี	34	10	29.41	12	35.29	8	23.53	4	11.76
7	ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม	96	65	67.71	15	15.63	9	9.38	7	7.29
8	ราชพฤกษ์พิทยาศาสตร์คลินิกเวชกรรม	57	43	75.44	6	10.53	5	8.77	3	5.26
9	ราชพฤกษ์พุลดาหลวงคลินิกเวชกรรม	90	57	63.33	23	25.56	8	8.89	2	2.22
รวม		672	400	59.52	161	23.96	67	9.97	44	6.55
จำนวนผู้ป่วยได้รับ EPO 2 ครั้ง/สัปดาห์			561	83.48						

สรุป

4. ค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (% Hct) จากจำนวนหน่วยบริการ HD ทั้งหมด 9 หน่วย พบว่า

- จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่มีค่าระดับความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง (%Hct) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 29.9% มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (ร้อยละ 59.52) โดยหากรวมกับจำนวนผู้ป่วยที่มีค่า Hct ระดับ 30% - 32.9% จะคิดเป็น 2 ใน 3 ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (ร้อยละ 83.48)
- จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่มีค่า Hct น้อยกว่า 33% พบในหน่วยบริการ HD ที่เป็นเอกชน หรือโรงพยาบาลเอกชนที่มี Outsource ดำเนินการ (มีสัดส่วนจำนวนผู้ป่วยมากกว่าหน่วยบริการภาครัฐ)
- ผู้ป่วยกลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับ EPO 4,000 Units 2 ครั้ง/สัปดาห์ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ สปสช. กำหนด แต่พบว่าระดับความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดงไม่เพิ่มสูงขึ้น และแพทย์มีดุลยพินิจให้เพิ่ม EPO เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ ทั้งนี้ผู้ป่วยจะต้องเสียเงินเอง โดยขึ้นอยู่กับความสมัครใจ

ประเด็นการประเมิน

5. ค่า eGFR ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก

ค่า eGFR ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

แนวทางการประเมิน

ประเมินจากค่า eGFR แรกรับ ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ต้อง **ไม่เกิน 6 มล./นาที/1.73 ตร. ม.** ตามคำแนะนำสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังก่อนการบำบัดทดแทนไต พ.ศ. 2565 ที่กำหนดโดยสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

ที่มา: สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย

❑ เก็บข้อมูลค่า eGFR แรกรับ ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม จากหน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติภาคเอกชน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. โรงพยาบาลสิริเวช (Outsource ราชวัตรไตเทียม Station 2)
2. โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี (Outsource ราชวัตรไตเทียม)
3. ราชพฤกษ์บ้านบึงคลินิกเวชกรรม
4. ราชพฤกษ์พหลุตาหลวงคลินิกเวชกรรม

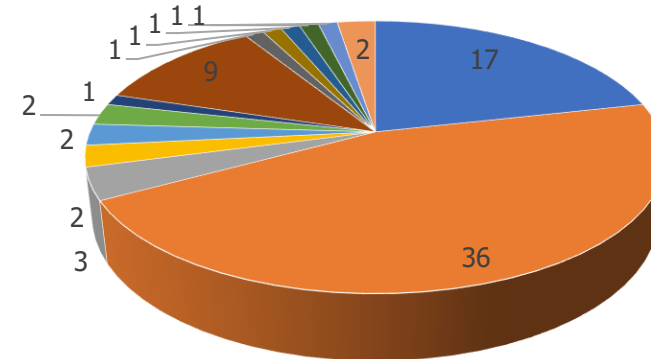

ค่า eGFR ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดครั้งแรก และ อาการทางการแพทย์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จำนวนและสัดส่วนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดครั้งแรก จำแนกตามหน่วยบริการและค่า eGFR

ลำดับ	หน่วยบริการ	จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังทั้งหมด (ราย)	ค่า eGFR ณ วันที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก			
			< 6 ml/min/1.73 m ²		> 6 ml/min/1.73 m ²	
			จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1	โรงพยาบาลสิริเวช	51	34	66.67	17	33.33
2	โรงพยาบาลกรุงเทพ-จันทบุรี	35	18	51.43	17	48.57
3	ราชพฤกษ์บ้านมิ่งคลินิกเวชกรรม	70	54	77.14	16	22.86
4	ราชพฤกษ์พลาตากลวงคลินิกเวชกรรม	45	16	35.56	29	64.44
รวม		201	122	60.70	79	39.30

จำนวนและสัดส่วนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดครั้งแรก และมีค่า eGFR มากกว่า 6 ml/min/m² จำแนกตาม Medical conditions

- Volume overload
- Uremic symptoms (Uremia)
- Unconscious
- Diabetic nephropathy
- Congestive Heart Failure (CHF)
- Pleural effusion + Pulmonary edema
- Volume overload + Congestive Heart Failure (CHF)
- Volume overload + Uremic symptoms
- STEMI + CHF
- Uremic symptoms + Malnutrition
- Uremic symptoms + Hyperkalemia
- Volume overload + Refractory HT + Hyperkalemia
- Congestive Heart Failure (CHF) + Refractory HT
- Acute Kidney Injury (AKI) on top CKD

สรุป

5. ค่า eGFR ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ณ วันที่เริ่มให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม จากจำนวนหน่วยบริการ HD ภาคเอกชน ทั้งหมด 4 หน่วย พบว่า

- มีผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและมีค่า eGFR แรกเริ่มมากกว่า $6 \text{ ml/min/1.73 m}^2$ จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.30 โดยผู้ป่วยเหล่านี้ทุกรายมีโรคร่วม หรือ Medical conditions อื่น ๆ ร่วมด้วย
- ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังส่วนหนึ่งเป็นคนที่เข้าประจำโรงพยาบาลเอกชนที่มีศักยภาพบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (HD) ซึ่งผู้ป่วยอาจได้รับการฟอกเลือดครั้งแรกและมีค่า eGFR มากกว่า $6 \text{ ml/min/1.73 m}^2$ ที่โรงพยาบาลเอกชน แล้วส่งมาลงทะเบียนในโรงพยาบาลภาครัฐที่มีอายุรแพทย์โรคไต
- โรคร่วม (Comorbidities) หรืออาการทางการแพทย์อื่น ๆ ที่พบในกลุ่มผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดครั้งแรกและมีค่า eGFR มากกว่า $6 \text{ ml/min/1.73 m}^2$ 3 อันดับแรก ได้แก่
  1. Uremic symptoms (Uremia) มีของเสียคั่งในร่างกายทำให้เกิดอาการเบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ปลายประสาทเสื่อม ความคิดสับสน ชัก และหมดสติ
  2. Volume overload ภาวะน้ำเกิน
  3. Volume overload + Uremic symptoms

ข้อเสนอ (เชิงนโยบาย)

1. จัดทำแผนเพิ่มอัตรากำลัง/พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุรแพทย์โรคไต กุมารแพทย์โรคไต อายุรแพทย์หรือกุมารแพทย์ที่ผ่านการอบรมด้านไตเทียม 4 เดือน รวมถึงพยาบาลไตเทียม เสนอต่อ สสจ. และ Service plan สาขาไต เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในบางจังหวัด
2. จัดทำแผนพัฒนาหน่วยบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยเฉพาะหน่วยบริการภาครัฐ เสนอต่อ Service plan สาขาไต เพื่อลดปัญหาการกระจายตัวของหน่วย HD ที่ไม่เหมาะสมในบางจังหวัด
3. เพิ่ม Quality Incentive Program สำหรับกระบวนการ Share decision making กรณีผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่สมัครใจเลือกบริการล้างไตผ่านทางช่องท้อง (PD) หรือ Palliative care สำหรับผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 75 ปี ขึ้นไป
4. ขยายสิทธิประโยชน์ยากระตุ้นการสร้างเม็ดเลือดแดง (EPO) จาก 2 ครั้ง/สัปดาห์ เป็น 3 ครั้ง/สัปดาห์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกระตุ้นสร้างเม็ดเลือดแดงและลดปัญหาผู้ป่วยถูกเรียกเก็บค่าใช้จ่ายส่วนต่างจากหน่วยบริการ
5. เพิ่มเงื่อนไขการพิจารณาหรือตรวจสอบค่า eGFR สำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (ESRD) ก่อนเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมครั้งแรก กรณีที่มีค่า eGFR มากกว่า 6
6. ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน/โครงการรับ-ส่งผู้ป่วยเข้ารับบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ณ หน่วยบริการ โดยใช้งบกองทุนตำบล เพื่อลดปัญหาเรื่องการเดินทางและค่าใช้จ่าย รวมถึงเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย กรณีที่ผู้ป่วยมีค่าความพอเพียงของการฟอกเลือด (Adequacy of dialysis) ต่ำว่ามาตรฐาน (Kt/V)
7. จัดทำแผนตรวจประเมินคุณภาพและมาตรฐานบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดย อคม. และ คณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุขของหน่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

จึงเรียนเสนอคณะกรรมการฯ คณะกรรมการฯ เพื่อโปรด

---

1. ทราบผลการตรวจประเมินความพอเพียงหน่วยบริการที่รับการส่งต่อเฉพาะด้านบริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis; HD) สำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (ESRD) ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี และตราด
2. พิจารณาข้อเสนอ (เชิงนโยบาย) เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน
3. ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน